

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/68152>

Please be advised that this information was generated on 2021-06-22 and may be subject to change.

Signaleringen

Hogen, Ron van & Rietstap, Everdien (2007). *Basisvaardigheden taal*. Groningen: Wolters-Noordhoff. ISBN 978 90 01 20504 1. Prijs €27,95 (103 pp.)

Het boek *Basisvaardigheden taal* is een must voor iedere hbo-student, aldus de tekst op de kaft van het boek. Waarom dan wel? Als student moet je veel schrijven. Deze schrijfproducten moeten niet alleen voldoen aan inhoudelijke criteria, maar er worden ook eisen gesteld aan de kwaliteit van het taalgebruik. Zo moet een tekst duidelijk, correct en in een passende stijl geschreven zijn. *Basisvaardigheden taal* behandelt de meest voorkomende en meest storende fouten in het taalgebruik. Aan het boek is een website met oefeningen en toetsen gekoppeld zodat de theorie in de praktijk gebracht kan worden.

De auteurs raden aan om, voordat een begin gemaakt wordt met het boek, eerst de website (www.basisvaardighedentaal.wolters.nl) te bezoeken. Hier kan een toets gemaakt worden die de zwakke plekken in je taalvaardigheid duidelijk maakt. Aan het eind van de toets verschijnt een overzicht met de voor jou relevante hoofdstukken.

Het boek bestaat uit vijf hoofdstukken die onderverdeeld zijn in paragrafen. Iedere paragraaf bevat een aantal subparagrafen, die elk een specifiek probleem bespreken. Ieder hoofdstuk wordt afgesloten met een checklist. Deze checklist bestaat uit concrete vuistregels die in de schrijfpraktijk

toegepast kunnen worden. Daarna wordt de lezer naar de website verwezen om oefeningen te maken. Deze oefeningen stellen de lezer in staat om te beoordelen of hij/zij de theorie ook in de praktijk weet toe te passen. Het boek wordt afgesloten met een gealfabetiseerd overzicht (p. 94-99) van de belangrijkste taaltermen die in het boek gebruikt worden.

Het eerste hoofdstuk heeft als titel: duidelijke en correcte woorden. De onderwerpen die in het hoofdstuk aan bod komen, zijn: een woordkeus die past bij de tekst, een duidelijke woordkeus, een correcte woordkeus, juiste woordvormen en het belang van een grote woordenschat. Bekende fouten die in dit hoofdstuk besproken worden zijn bijvoorbeeld: tautologische en pleonastische formuleringen (p. 20), contaminaties (p. 21-22), foute voorzetselcombinaties (p. 17), het gebruiken van *u* waar *uw* op zijn plaats is (p. 24), en het verwarren van *hen* met *hun* (p. 23).

In hoofdstuk 2 benadrukken de auteurs het belang van een correcte spelling door erop te wijzen *dat je deskundiger en zorgvuldiger overkomt op de lezer als je tekst foutloos geschreven is* (p. 44). In dit hoofdstuk over spelling gaan de auteurs in op afleidingen, samenstellingen, hoofdletters en kleine letters, werkwoorden en woordgeslacht. In dit hoofdstuk wordt onder andere ingegaan op de bekende zorgenkindjes: het koppelteken, de tussen-n en de tussen-s.

In hoofdstuk 3 wordt het woordniveau

losgelaten en wordt er gekeken naar fouten op zinsniveau. De auteurs stellen dat er drie oorzaken zijn aan te wijzen waardoor lange zinnen moeilijker te begrijpen zijn dan korte: er wordt er te veel informatie tegelijk gegeven, de informatie staat niet in de goede volgorde of de informatiestroom wordt te vaak onderbroken (p. 46). Daarna gaan de auteurs in op fouten die vooral in lange zinnen gemaakt worden, zoals congruentiefouten. Na lange zinnen komen ook de korte zinnen aan bod. Als korte zinnen onduidelijk zijn, aldus de auteurs, wordt dat meestal veroorzaakt doordat het verband tussen twee zinnen onduidelijk is. Het gereedschap dat gebruikt kan worden om dit probleem op te lossen zijn verwijswaarden (wijzers) en verbindingswoorden (binders). Vervolgens worden de fouten besproken die vooral bij korte zinnen gemaakt worden.

In hoofdstuk 4 leert de student hoe *lees-tekens* gebruikt kunnen worden om de samenhang tussen (delen van) zinnen te tonen of een bepaald effect teweeg te brengen (p. 63). De lees-tekens worden onderverdeeld in leestekens op woordniveau en leestekens op zinsniveau. Bij elk leesteken wordt besproken in welke situatie het gebruik moet worden.

In het laatste hoofdstuk wordt ingegaan op alinea's. Eerst wordt besproken wanneer een alinea duidelijk is en vervolgens hoe je dat kunt bereiken. Daarna gaan de auteurs in op fouten die veel gemaakt worden in alinea's. Daarna bespreken de auteurs kort alinea-groepen, waarvoor zij veelal dezelfde regels hanteren als voor alinea's.

Basisvaardigheden taal is een boek dat bij uitstek geschikt is voor eerstejaars hbo'ers. De auteurs hebben ervoor gekozen om de theoretische achtergrond tot een minimum te beperken, en zich vooral te richten op het geven van voorbeelden van hoe het wel en niet zou moeten. Ook is het boek onmiskenbaar gericht op de praktijk van het schrijven, zowel de tips als de checklist bevatten vuistregels die het duidelijk en correct schrijven makkelijker maken. De oefeningen en toetsen op de website zijn zeker een toegevoegde waarde. Zij stellen de gebruikers in staat om te bepalen of ze het geleerde ook daadwerkelijk beheersen. Van de stijl waarin het boek geschreven is, moet je houden. Deze is namelijk nogal persoonlijk. Zo "zie je" dat een komma een groot verschil in betekenis met zich mee kan brengen (p. 69). En met verbindingswoorden (binders) en andere structuursignalen "kun je" overal waar dat nodig is laten zien wat de ene zin met de andere te maken heeft (p. 79).

Of *Basisvaardigheden taal* een must is voor iedere HBO-student weet ik niet. Wat ik wel zeker weet, is dat er met *Basisvaardigheden taal* een toegankelijke en praktische schrijfadvijsmethode op de markt is gekomen waar veel studenten baat bij zullen hebben.

Rian Timmers